Ministerie van Economische Zaken

TER ADVISERING

[redacted]
Directeur, directie Topsectoren en Industriebeleid

Bureau Toetsing Investeringen

Auteurs
[redacted]

[redacted]

nota

250612001NL / Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets uitvoeringswet verordening kritieke grondstoffen

Datum
23 Juni 2025

Kenmerk
2506120001NL

Kopie aan

Parafenroute

Bijlage(n)
2

- Uitwerking deelaspecten
- Oplegger

Geachte [redacted],

Bij email van 12 juni 2025 heeft u het Bureau Toetsing Investeringen (hierna: BTI) verzocht een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets (hierna: UHT) uit te brengen ten aanzien van de 'Wet tot uitvoering van Verordening (EU) 2024/1252 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen, en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 en (EU) 2019/1020 (Uitvoeringswet verordening kritieke grondstoffen). Het BTI waardeert de voorafgaande afstemming op dit onderwerp. In deze reactie vindt u de conclusies van de UHT.

Het BTI acht het wijzigingsvoorstel uitvoerbaar maar nauwelijks tot niet handhaafbaar, de hiernavolgende opmerkingen worden daarbij in acht genomen. Het BTI verwacht voor de uitvoering van de 'Uitvoeringswet verordening kritieke grondstoffen' geen extra werknemers nodig te hebben op basis van het begrip dat het om zeer licht toezicht gaat en geen kwalitatief inhoudelijk toezicht wordt gevraagd. Daarom verwacht BTI geen verdere inschatting te hoeven maken, voor het moment van de volgende allocatieve weging, van de benodigde middelen, voor de meerjarenbegroting waarbij de inschatting van BTI kan worden meegenomen.

UITVOERBAARHEID EN HANDHAAFBAARHEID
Het BTI brengt hierna een aantal punten onder de aandacht met betrekking tot de effectiviteit van haar uitvoering van en het toezicht op de Uitvoeringswet verordening kritieke grondstoffen'.

- Op basis van het voorliggende wetsontwerp gaat BTI ervanuit dat het om een zeer licht toezicht gaat, waarbij toezicht wordt gehouden op: "Of er

[redacted]

informatie geleverd is en niet op de volledigheid en juistheid van de informatie." Hetgeen gereflecteerd wordt in onze inschatting van de uitvoeringslasten.

- Op basis van het voorliggende wetsontwerp, gaat BTI ervanuit dat de informatie voorzieningsstroom d.w.z. het leveren, opvragen en ontvangen van de informatie vanuit de normadressaat niet rechtstreek naar BTI gaat of door BTI wordt verzorgd, maar door de EU-commissie, de Ministers van KGG en I&W, als mede TNO via het Nederlands Materiaal Observatorium. Hetgeen gereflecteerd wordt in onze inschatting van de uitvoeringslasten.
- Daarbij wordt aangegeven dat de aangewezen verantwoordelijken onder het wetsvoorstel de Ministers van KGG en I&W zijn en daarbij TNO is aangewezen als monitor. Daardoor lijkt de onwenselijke situatie te ontstaan dat BTI toezicht moet houden op het functioneren van ministers en TNO/NMO. Graag verduidelijking daarover.
- Verder betreft het volgens artikel 24.4 een inspanningsverplichting voor bedrijven en ontbreekt volgens BTI een duidelijke "kwaliteitsnormering" waardoor de lat te laag komt te liggen voor handhaving.
- Als laatste geeft BTI aan dat een mechanisme voor signalering vanuit de verantwoordelijken lijkt te ontbreken.

UITVOERINGSLASTEN

Het wetsvoorstel heeft tot gevolg dat het BTI geen uitbreiding van haar bestaande bevoegdheid voorziet.

BTI verwacht dat voorbereiding op de komst van deze uitgebreide bevoegdheid niet leidt tot bijvoorbeeld het opstelling van beoordelingskaders ten aanzien van de beoordeling van kwalitatief inhoudelijk informatie Daarnaast zal BTI de informatie vanuit de Normadressat niet verzamelen en geen processen uit breidden.

Gelet op bovengenoemde werkzaamheden heeft BTI op jaarbasis geen structureel extra middelen in de vorm van FTE nodig. Het BTI heeft een inschatting gemaakt van de benodigde FTE voor de komende jaren en verwacht structureel geen FTE nodig te hebben voor uitvoering van en het toezicht op de 'Uitvoeringswet verordening kritieke grondstoffen' op basis van de het voorliggende ontwerpwetsvoorstel.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

[redacted]

Hoofd Bureau Toetsing Investeringen

[redacted]

Bijlage 1: Uitwerking deelaspecten

Handhaafbaarheid

Het aspect handhaafbaarheid richt zich op de vraag of de wetgeving voldoende handvatten biedt om te kunnen handhaven op de normen die in de wetgeving zijn opgenomen. Dit aspect wordt vanuit drie invalshoeken beoordeeld: de wetgeving zelf, de naleving door de Normadressaat en de handhaving door de toezichthouder(s).

Wetgeving

Is de regeling duidelijk en specifiek geformuleerd?	Ja
Zijn de begripsomschrijvingen duidelijk en specifiek geformuleerd en in overeenstemming met begripsomschrijvingen in gerelateerde regelgeving?	Ja
Zijn de normen waar het in de regeling om gaat duidelijk?	Nee, de normen zijn enigszins vrij.
Zijn de verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk vastgelegd?	Ja, wel is het toezicht en de verantwoordelijkheid voor de informatie voorziening gescheiden. Waardoor een theoretisch evaluatie van het functioneren van een andere overheid en uitvoeringsorganisatie lijkt te ontstaan.

Naleving door Normadressaat

Is duidelijk tot wie de norm is gericht? (Normadressaat), is de doelgroep duidelijk afgebakend?	Ja de doelgroep wordt aan de ene kant bepaald door aanmelding en aan de andere kant afgebakend door de EU verordening.
Is de norm uitvoerbaar (haalbaar/realistisch) voor de Normadressaat?	Ja
3. Is duidelijk hoe de norm moet worden nageleefd?	Ja
Is overschrijding van de norm eenvoudig en eenduidig door de Normadressaat vast te stellen?	Overschrijding van de norm is alleen makkelijk vast te stellen bij blijvende afwezigheid/zeer onvolledige rapportage.
Zijn de lasten voor de Normadressaat duidelijk?	Ja
Zijn er ontwijkingsmogelijkheden voor de naleving van de norm?	Nee

Handhaving door de toezichthouder

Is duidelijk welke organisaties de ontwerp-regelgeving zullen uitvoeren/handhaven?	Ja
Is de norm uitvoerbaar/handhaafbaar?	Ja
Is overschrijding van de norm eenvoudig en eenduidig door de toezichthouder(s) vast te stellen?	Ja
Is duidelijk hoe de handhaving van de norm moet plaatsvinden? Beschikt de toezichthouder over een toereikend instrumentarium (binnen het Interventiekader) om te kunnen handhaven?	Ja
Over welke persoonsgegevens moet het BTI kunnen beschikken en moet het BTI vastleggen?	Naam, adres, woonplaats, functies
Voorziet de wetgeving in de bevoegdheid deze gegevens uit te wisselen en/of vast te leggen? Denk bijvoorbeeld aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	[onduidelijk]
Is de ingangsdatum van de regeling zodanig vastgesteld dat de voorbereidingstijd voor handhavende organisaties voldoende is?	De ingangsdatum en "volloop" periode geven voldoende ruimte op voorbereidingstijd.

Uitvoerbaarheid

De uitvoerbaarheid van beleid of van wet- en regelgeving behelst de vraag of het toezicht praktisch uitvoerbaar is. Dit betekent dat het BTI duidelijk en concreet moet hebben op welke wijze het BTI invulling kan geven aan die nieuwe of gewijzigde taak.

Vindt er met de Normadressaat toereikende communicatie plaats over de nieuwe wet- en regelgeving ? Moet het BTI aanvullende communicatie inzetten om de Normadressaat te bereiken over de handhaving van de wet- en regelgeving ?	Ja Nee, niet in zijn algemeenheid. s
Leidt de nieuwe wet- en regelgeving tot veranderingen in de organisatorische inrichting van het BTI ? Denk hierbij niet alleen aan het 'harkje', maar ook aan verantwoordelijkheden en bevoegdheden, takenpakket en bemensing van afdelingen.	Nee, de verwachting is een licht toezicht die niet kwalitatief van aard is.

Heeft de nieuwe wet- en regelgeving gevolgen voor de personele bezetting, zowel in kwantitatief en kwalitatief opzicht ? Welke kennis en vaardigheden zijn benodigd en hoe moet hierin worden voorzien (werving nieuwe medewerkers, opleiden bestaande medewerkers, verplaatsing bestaande medewerkers) ? Moeten er tijdelijk medewerkers worden ingehuurd om aanloopproblemen te ondervangen ?	Extra personeel en kwalitatief inhoudelijk ander werk voor de medewerkers. Het zal gedeeltelijk gaan over evaluatie van rapportage verplichtingen en risicoanalyse, waar andere kennis en opleidingen werknemers mogelijk daar beter op voorbereiden. Het is niet geheel te voorspellen of de werkzaamheden in de eerst ingangsperiode aan het beginnen zullen liggen of aan het einde. De verwachting is meer naar het einde van de periode. Structurele extra capaciteit van 2 FTE. 1e jaar: +0 2e jaar: +0 3e jaar: +0
Heeft de nieuwe wet- en regelgeving gevolgen voor de procesinrichting binnen het BTI? Passen de nieuwe taken binnen de bestaande uniforme kaders of moeten deze worden aangepast/uitgebreid ? Moeten er aanvullende werkinstructies worden opgesteld ? Moeten bestaande kwaliteitsmanagementsystemen worden aangepast ?	Ja, de projecten zullen niet via rechtstreekse melding bij BTI binnenkomen. De kaders en werkinstructies zullen anders zijn qua doorlooptijd en werkzaamheden. Ja Nee
Heeft de nieuwe wet- en regelgeving gevolgen voor de informatievoorziening? Denk hierbij aan:	
Dient er over de uitvoering van de wet- en regelgeving te worden gerapporteerd en kunnen deze rapportages worden verzorgd door de bestaande informatiesystemen ?	Nee
Leiden aanpassingen aan de procesinrichting (zie 4) tot wijzigingen in bestaande informatiesystemen of de ontwikkeling/aanschaf van nieuwe informatiesystemen ?	Nee, informatiesystemen voldoen.

moeten er afspraken over de archivering van gegevens worden gemaakt?	Nee, deze afspraken bestaan al
Zijn de gevolgen van de nieuwe weten regelgeving voor de organisatiestructuur voldoende wettelijk verankerd in het Mandaatbesluit , mandaatregisters e.d. en zijn deze zaken tijdig met de Ondernemingsraad besproken ?	Niet van toepassing
Zijn er aanvullende technische hulpmiddelen nodig om de nieuwe wet- en regelgeving te kunnen uitvoeren/handhaven? Denk hierbij aan meetapparatuur, beschermingsmiddelen, specifieke werkplek- en communicatieapparatuur, transportmiddelen	Niet van toepassing
Wat zijn de gevolgen van de nieuwe wet- en regelgeving voor de huisvesting van het BTI ? Voldoen de bestaande locaties of zijn er uitbreidingen/verhuizingen nodig ? Dienen er specifieke aanpassingen aan een gebouw te worden gemaakt om de nieuwe taken te kunnen uitvoeren ?	Nee, huidige locatie voldoet.
Zijn er specifieke eisen op het gebied van beveiliging die voortvloeien uit de nieuwe taken? Denk hierbij aan de reeds genoemde aanpassingen aan gebouwen maar ook aan aanvullende eisen op het gebied van autorisaties voor en versleuteling van informatiesystemen ?	Nee, strenge beveiligingseisen zijn reeds van toepassing
Leidt de nieuwe wet- en regelgeving tot specifieke aandachtspunten op het gebied van integriteit ?	Nee
Zijn er eventuele andere aandachtspunten uit bijvoorbeeld het kabinetsbeleid, het Meerjarenplan BTI die door de nieuwe wet- en regelgeving worden geraakt ? Denk bijvoorbeeld aan gevolgen voor de nationale veiligheid of economische en financiële gevolgen voor derden, waaronder voor burgers (niet zijde de Normadressaat)	Nee